.458. **DE GRONDWET.** 1854.

DINGSDAG 14 NOVEMBER.

VERSCHIJNT
Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:
oor 's Gravenhage per 3 maanden . . . . . . *f* 4.50.
oor de overige steden des Rijks . . . . „ 5.50.

UITGEVER-DIRECTEUR:
C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.
Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon, Beurssteeg, te Amsterdam.
Brieven franco aan het Bureau De Grondwet. Jan Hendrikstraat, n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:
Van één tot zes regels. . . . . *f* 1.00.
Voor elken regel meer. . . . . „ 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden, worden geplaatst tegen betaling van *f* 1, het zegelregt daaronder begrepen.

e cijfers der Regering.

de beantwoording der nota van den heer VAN zegt de Minister van Finantiën:

anneer men neemt de cijfers, welke de Ministers Finantiën in hunne redevoeringen bij het aanbieden egrootingen hebben vermeld, als die der waarlijke besparingen over vorige dienstjaren, en trekt daarvan af die op het IXde Hoofdstuk A onale Schuld), dan verkrijgt men

in 1849 . . . . . *f* 1,984,630.23½.
„ 1850 . . . . . - 1,524,039.72½.
„ 1851 . . . . . - 1,366,398.76.
„ 1852 . . . . . - 1,115,902.49.
„ 1853 . . . . . - 634,494.77.

Men ziet, dat de besparingen gedurig verminderen, dat het verschil tusschen 1852 en 1853 (481,407.72) noegzaam overeenkomt met dat tusschen 1849 en 0 (*f* 460,590.51).„

ze opmerking heeft ons verrast. Het feit kan tegengesproken worden; maar de Minister zegt dat onder die besparingen in 1849, ook begrepen de *besparing* op het eerste Hoofdstuk *Huis des ings*. Die besparing zal toch wel niet afhangen van *beheer* der Ministers?

besparingen, zoo als de Minister ze vermeldt, in 1849 . . . . *f* 1,984,630.23½.
zullen de vrijheid nemen, er trekken *niet de besparing*, e *mindere uitgave* voor het Huis . . . . . . - 354,435.49

esparingen zijn dus in 1849 . - 1,630,194.74½
„ 1850 . - 1,524,039.72½

Verschil *f* 106,155.02
niet, zoo als de Minister opgeeft - 460,590.51.

Bij het overbrengen der begrootingswetten over 1850, de Minister van Finantiën (de heer VAN BOSSE) zijne aanspraak: „*Ook het eerste Hoofdstuk der ooting zal, dank zij het edelmoedig offer, dat geëerbiedigde Koning aan den drang der omstanheden heeft gebragt, een aanzienlijk overschot laten.*„

20 October 1854, schreven wij aan het einde ons artikel over de uitgaven in 1847, 1851 en (Grondwet No. 437):

mannen, die in hun programma verkondigden; zij den Koning wilden eeren, mogen nu, om hunne zucht tot vermeerdering van uitgaven te en, zich niet ontzien, zelfs *dat* edelmoedig offer bruiken; zij zullen uit het hart van Nederlands tenen niet kunnen uitwisschen, de dankbare ering aan de edele bedoelingen van WILLEM RDE.„

zeggen nu:

mannen die in hun programma verkondigden, den Koning eere wilden geven, mogen vrij, om kwistend beheer van 's Rijks-geldmiddelen goed en, zich niet ontzien, het aanzienlijk overop het eerste hoofdstuk der begrooting, in 1849 het edelmoedig offer van onzen geëerbiedigden verkregen, met den naam van *besparing* te elen, als ware het inkomen der Kroon eene *ge*gave: zij kunnen niet meer beletten, dat in chiedenis opgeteekend worde het regtvaardig door de volksvertegenwoordigers uitgesproken: *blijft eene onbetwistbare maar treurige waardat de inkrimping, die bij en na de grondwetsng van* 1848 *in de Staatshuishouding heeft plaats — dat het offer destijds door de Kroon ge— dat de vermindering van meer dan een mildie men sedert gelukkig genoeg geweest is door atie in den rentelast te brengen, al meer en erschaduwd worden door de verhooging van taatsuitgaven; zoodat men, wat het totaal arvan aangaat, tot vóór* 1848 *terugkeert.*„

In no. 452 stelden wij het volgende alternatief:

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* verneemt, dat toen de heer Thorbecke zich, eenigen tijd geleden te Enschedé bevond „hij er zijn werk van heeft gemaakt aan eenige *vertrouwde* vrienden eene politieke les te geven.„

Ditzelfde blad verklaart tevens te weten; dat van eene petitie, gezonden door de Kamer van Koophandel te Enschedé aan de Tweede Kamer, toegezonden is een dozijn exemplaren aan de heeren de Man en van Hoevell „*met verzoek om aan de vrienden te worden rondgedeeld.*

Ten aanzien van het eerste punt vragen wij, of hier gedacht moet worden *aan een stelsel van spionnering*, waardoor zelfs de huiselijke en vriendenkring niet meer veilig is, of eenvoudig aan een *logen*, die verzonnen wordt om iemand impopulair te maken ten believe van een ministerie, dat, zoo het ooit populair geweest ware, bij den dag die populairiteit ziet wegzinken!

Wat het tweede punt aangaat: wij vragen of hier moet gedacht worden aan den invloed der, door het tegenwoordige Ministerie zoo zeer gepreviligieerde *algemeene politie*, wier oog nu zelfs zou doordringen tot in de geheimen van de bureaux der postkantoren of dat door *gesloten* brieven heen zou lezen, of alweder aan een *logen?*

Wij wachten de nadere explicatie af.

Derhalve: òf eene *ongeoorloofde spionnering, òf een logen.*

De *Nieuwsbode* gaf gister de gevraagde, nadere explicatie„, waarin, met aanhaling van woorden des Ministers van Justitie, wordt verklaard, *dat hier aan spionnering niet mag gedacht worden.*

Derhalve: *geen spionnering.*

Wat is het dan?....

De *Nederlander* heeft in twee Nos. (1335 en 1336) een fragmentarisch overzigt gegeven van hetgeen op de bijeenkomst van „Christelijke vrienden„ te Amsterdam op den 25sten October jl. zou zijn *verhandeld.*

Heeft de *Nederlander* medegedeeld, *alles* wat dáár is *voorgevallen?*

Wij meenen het te mogen betwijfelen.

Op sarcastischen toon maakt de heer DA COSTA, in zijn „brief aan Mr. GROEN VAN PRINSTERER„ (bl. 13) gewag van het verwijt, dat men tot de anti-revolutionnaire partij heeft gerigt, alsof zij „de openbaarheid„ niet opregtelijk huldigde:

„Wij hebben geheime bedoelingen, alleenlijk aan uwe intieme vrienden bekend; ja, zoo geheim en kunstvol overlegd, dat wij tot hunne verwezelijking zelfs niet, als anderen, geheime genootschappen of ongeoorloofde bondgenootschappen behoeven, — zoo overkunstig, dat wij te werk kunnen gaan met de meest onbeperkte openbaarheid, en in het geheel met zoodanige middelen, als anders gebezigd plegen te worden door menschen van onverdenkbare eerlijkheid en goede trouw.

De *Nederlander* kan, bijvb., door een aaneengeschakeld verslag te leveren van de discussiën, die op 25 October op de „bijeenkomst der Christelijke Vrienden„ te Amsterdam plaats grepen, met vermelding tevens van al *de incidenten*, een bewijs leveren, dat de anti-revolutionnaire partij noch het licht, noch den toets der „openbaarheid„ schroomt.

Om meer dan ééne reden stellen wij er prijs op, zoodanig *volledig* verslag te bezitten.

De *Provinciale Utrechtsche Courant* van heden bevat weder een „*brief uit de residentie*„, waarvan de hoofdstrekking is, om de Tweede Kamer, van wege de tegenwoordige omstandigheden (?) te bewegen, tot „eene eenparige en spoedige aanneming van al de hoofdstukken der begrooting„.

De uitvinding is niet onaardig.

Tot staving van dit voorstel beroept de briefschrijver zich op het voorbeeld, door den heer VAN HALL op 3 December 1851 gegeven, toen deze een gelijksoortigen raad gaf.... die echter vriendelijk werd verworpen.

Met ééne zinsnede van den raad, destijds door den heer VAN HALL gegeven, kunnen wij ons, intusschen, in allen deele vereenigen. Zij luidde aldus:

„Nu staat, Gode zij dank! het water niet voor de „dijken, maar ik geloof, dat de staat van zaken in „Europa wel van dien aard is, *dat een goed wachter* „*zich op de dijken mag bevinden.*„

Ja, het water staat niet voor de dijken: het gevaar is nog ver af. Maar de omstandigheden kunnen dat gevaar doen naderen. *Daarom* wenschen wij „*een goed wachter*„ op de dijken, en *daarom* bestrijden wij een Ministerie, dat onbekwaam is, om in deze tijden de rol van „goed wachter„ te vervullen.

Daarom vooral wenschen wij een „*goed wachter*„ voor onze Buitenlandsche Zaken; een beter wachter dan tot dusver de heer VAN HALL gebleken is te zijn.

De *'s Gravenhaagsche Nieuwsbode* is totaal verslagen. Al zijne verdedingsmiddelen zijn onbruikbaar gemaakt; zijne batterijen zijn gedemonteerd. Kruid en lood zijn verschoten, en, retirerende, vraagt hij bij vreemden ondersteuning aan, tot dekking zijner retraite.

Na ons antwoord op het „*Wat wil men?*„ (No. 456) vroegen we „minzaamst„ verdere opstellen *van de Nieuwsbode* tot „uitwerking„.

Wat is het antwoord?

„De *Amsterdamsche Courant* heeft in April of in „Mei van dat jaar een artikel geschreven, waarop gij „nog *niet* hebt geantwoord. *Beproef dát nu eens.*„

Wanneer *de Amsterdamsche* zal geantwoord hebben op de vele vragen, die zij ons steeds schuldig blijft, (en om goede redenen) en zij zou dan, tot revanche, ons antwoord verlangen op haar artikel van April of Mei: wij zijn oogenblikkelijk en volledig bereid. Maar wij hebben geen lust, om, ten believe van den geslagen *Nieuwsbode*, ons te stellen tegen eene partij, die steeds lafhartig haar vaandel verliet en nooit den moed had hare stellingen te verdedigen.

Ons is 't voldoende, dat, uit het inroepen van de hulp der *Amsterdamsche*, volkomen blijkt, dat *de Nieuwsbode* in volle retraite is.

Op de vragen, die wij tot *de Nederlander* rigtten, met betrekking tot het ontslag, hetwelk door den heer GROEN VAN PRINSTERER als lid van de commissie voor de emancipatie der slaven is genomen [zie No. 455] wordt het volgende geantwoord:

De heer Groen verzoekt ons, ter voorkoming van min juiste en jegens het Ministerie allezins onbillijke gevolgtrekkingen, te berigten, dat het ontslag, in geenerlei verband tot zijne nietwederverkiezing als lid der Tweede Kamer, eerst na herhaald en dringend aanzoek verleend is.

Het Ministerie wordt, derhalve, door den heer GROEN ten eenemale vrijgesproken; en zoo wordt ook, te regt naar ons inzien, verklaard, dat de heer GROEN zijne betrekking tot de commissie van emancipatie niet afhankelijk beschoude van die van Volksvertegenwoordiger.

Na dit antwoord erlangt, meenen wij, eene onzer onderstellingen nog meer kracht, en vereischt ze althans, nu meer dan vroeger, toelichting:

Men heeft den heer Groen steeds verweten, dat hij was een theorist en niet anders; dat zijn *stelsel* en zijne *partij*, onvermogend waren om hunne theoriën in practijk te brengen; dat zij, overvloedig rijk in bespiegelingen en stellingen, zeer arm waren in vermogen tot *handelen*. Eindelijk zien wij den heer Groen benoemd in eene Commissie, die tot *handelen* bestemd is, en waarin hij geacht kon worden zich, ook uit hoofde zijner betrekking van *Voorzitter* der „Maatschappij tot afschaffing der slavernij„, op zijn eigen terrein te bevinden. De heer Groen wordt lid eener Staats-commissie, belast om *maatregelen* tot afschaffing van de slavernij *voor te stellen*: en de heer Groen vraagt, korten tijd nadat hij opgehouden had lid te zijn van de Tweede Kamer, zijn ontslag? Wij herhalen het: dit feit is, in alle opzigten, opmerkelijk.

De mededeeling der onverholen *waarheid* zou ons hoogst aangenaam zijn.

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het nieuws door de *Thabor* aangebragt (zie de telegrafische depêches van ons vorig nommer) bevestigt zich. Meer en meer blijkt, dat de troepen der geallieerden vorderingen maken.

De Fransche *Moniteur* deelde gister eene depêche uit Bucharest mede in dato 8 November, bevattende berigten uit de Krim tot 4 dezer, welke te Varna zijn aangebragt door de stoomboot *Christophe Colomb.*

Op laatstgemelden dag waren de Engelsche en Fransche troepen op 150 ellen afstands van het punt van aanval verwijderd, en hadden zij eene bres geopend, die hun in staat stelde om op den 4den den aanval te ondernemen.

De zaken gingen zeer goed, indien waar is wat medegedeeld wordt in een rapport van generaal Canrobert, bevattende bijzonderheden omtrent het beleg, welk stuk evenzeer door den *Moniteur* wordt medegedeelt.

Het bevat een overzigt der gebeurtenissen van 25 en 26 October. Het verlies der Engelsche kavallerie zou in de eerste dier beide dagen 150 man hebben bedragen. De strijd van den 26 was, zegt hij, kortstondig, hevig, maar schitterend.

Het verslag omtrent den gezondheidstoestand van het Fransche leger luidt zeer gunstig. Er was volstrekt geene ziekte in het kamp. Sedert den aanvang der belegering waren er 95 gesneuvelden; het aantal gewonden en verminkten bedroeg 718.

Eene depêche uit Jassy van 8 November meldt, dat de beweging der Ottomanische troepen naar Moldavie en de Pruth werd voortgezet. Het Turksche leger maakte groote toebereidselen om aanvallenderwijze te handelen. Omar Pacha werd aan de Pruth verwacht.

Eene depêche uit Weenen van Zaturdag avond bevestigt het bovenstaande.

Zij is van den volgenden inhoud:

Berigten uit Varna, van 4 November, melden, dat de Franschen op 150 ellen afstand van Sebastopol genaderd zijn, eene bres geopend hebben en zich voorbereiden op den aanval der vesting.

Uit dit alles nu mag men veilig opmaken, dat de aanval waarschijnlijk op den 5 of 6 dezer ondernomen is.

Engelsche en Fransche bladen spraken dezer dagen van het eind van November of het begin van December.

Die Jobstijdingen nu schijnen van allen grond ontbloot te zijn, en evenzeer ijdel de vrees en neerslagtigheid, welke de Parijsche beurs, gewoon om van een uiterste tot het andere over te gaan, vertoonde. Men weet het trouwens: de beurs is dikwerf een bedriegelijke maatstaf.

Het is te verwachten, dat belangrijk nieuws uit Sebastopol binnen 5 of 6 dagen in het Westen zal bekend worden; want aan welke zijde ook de goede uitslag zij, is het hoogstwaarschijnlijk, dat de zegevierende partij zich haasten zal om Europa het grootte en belangrijke nieuws der overwinning te verkondigen.

De berigten over Marseille en Triëst ontvangen, loopen niet verder dan tot 30 Oct. Die uit Triëst hebben wij reeds in ons vorig nommer medegedeeld.

De anderen melden het oprigten van twee nieuwe ontzagwekkende batterijen, welke den 3 Nov. zouden beginnen te vuren. Dit nu bewijst de mogelijkheid, dat er op den 4 eene voldoende bres kon geopend zijn. Er loopt een gerucht, dat de generaals der geallieerden, na in de loopgraven een genoegzaam aantal troepen gelaten te hebben, met het overig gedeelte van het leger op marsch zouden zijn gegaan, om het korps van generaal Liprandi op te zoeken. Wij hechten hieraan weinig geloof. Het plan der generaals moet integendeel zijn, om, in geen geval, de belegeringswerken een oogenblik te doen ophouden.

Een der hierboven medegedeelde telegrafische depêches heeft reeds bekend gemaakt met het plan eener aanvallende beweging door Omer-Pacha in Bessarabie te doen. Die beweging zou stellig op den 6 dezer maand moeten zijn aangevangen; maar tot dusverre zou zij slechts plaats hebben op Moldavisch grondgebied: de Turksche troepen zouden naar de Pruth oprukken. Zullen zij die overtrekken om vervolgens oorlog te voeren op Russisch grondgebied? Wij betwijfelen dit zeer. Reeds is het half November; iederen dag kan er sneeuw beginnen te vallen, en wordt Bessarabie schier geheel ontoegankelijk voor een legerkorps. Het oogenblik schijnt dus slecht gekozen te zijn. Dit nu is de reden van onzen twijfel. Omer Pacha bezit voorzeker buitengewone krijgskundige bekwaamheden; hij is een groot veldheer; maar hij is voorzigtig, geen waaghals.

Lang heeft het parlementair schaakspel tusschen Oostenrijk en Pruissen geduurd. Nu eindelijk schijnt het zijn einde te zullen naderen. Volgens de *Neue Preussische Zeitung* zou overeenstemming tusschen beide mogendheden, ten aanzien der voorstellen op den Duitschen rijksdag over de Oostersche aangelegenheden te doen, als zeker kunnen worden beschouwd.

Het is echter de *Neue Preussische Zeitung*, welke die verzekering geeft, en voor dat blad treden wij niet gaarne als waarborg op.

Volgens berigten uit Weenen, zou in eene militaire zamenkomst, welke op den 7 dier maand onder voorzitterschap van keizer Frans Jozef gehouden is, besloten zijn, dat de ligting van 100,000 man en de andere maatregelen tot vermeerdering van het Oostenrijksche leger voorloopig uitgesteld worden. Men wil hierin het gevolg zien der verzekering van Rusland, dat het Oostenrijk niet wil aanvallen; eene verzekering, die bekrachtigd wordt door het bevel aan de Russische troepen, welke naar de Oostenrijksche grenzen rukten, om niet verder voort te gaan; ook van eene andere zijde wordt de toenadering tusschen deze beide groote Duitsche mogendheden aangekondigd.

In Spanje is ook, na de opening der Cortes, volmaakte rust blijven heerschen.

Eene telegrafische depêche uit Madrid, van 8 November, meldt, dat het officieel blad dien dag een decreet bekend gemaakt heeft, waarbij, ter gelegenheid der opening van de Cortes, eene algemeene amnestie verleend wordt.

Eene andere depêche van 10 November berigt, dat generaal Evariste San Miguel gekozen is tot voorloopigen president van de Cortes.

Deze keuze toont aan, dat de geest der meerderheid van de Cortes gematigd progressistisch is, dat is: vrijgevig, maar tevens gehecht aan de dynastie van Koningin Isabella II. Een der eerste ontwerpen van wet, welke door de regering der Cortes zullen worden aangeboden, zal bestaan in een, regelende het openbaar onderwijs. Ook zal de Regering een crediet van 2 millioen realen aanvragen om 12,000 geweren te betalen, die in Belgie zijn gekocht om de nationale garde te wapenen.

Men zal tevens voorstellen, het effectief der infanterie te stellen op 46,000 man.

De donkere wolken, welke in de laatste dagen over Spanje hingen, zijn verdwenen. Geen spoor althans van oproerige manifestatiën bij gelegenheid der opening van de Cortes. Er was ook sprake van voorstellen van vijandelijke gezindheid tegen de dynastie; maar ook hiervan is, gelukkig, geen schijn of schaduw. Vooreerst is dit gelogenstraft door de volmaakte orde, welke te Madrid bij voortduring is blijven heerschen en ten andere door de benoeming van generaal San Miguel tot president der Cortes.

Hopen wij, dat de Cortes op den ingeslagen weg mogen voortgaan, opdat de rust van langen duur blijve in het zoo zeer geschokte Spanje.

Men zal zich herinneren de zonderlinge manifestatie tegen de Zwitsersche bond-regering, welke de heer Saunders, consul der Vereenigde Staten te Londen, zich, eenige maanden geleden, veroorloofd heeft. Deze agent schreef namelijk een uitvoerigen brief aan den bondsraad, waarin hij de gedragslijn der Zwitsersche regering in buitenlandsche aangelegenheden afkeurde, en optrad als kampvechter der staatkundig uitgewekenen.

Thans vernemen wij, dat de ambassadeur der Vereenigde Staten bij den Zwitserschen bond, de heer Fay, op den 8 dezer maand verklaard heeft, dat het kabinet van Washington het gedrag van den heer Saunders zeer berispelijk vindt; en wijders dat men hem te dien aanzien niet alleen volstrekt geen last had gegeven; maar nog verder ging en den inhoud van zijn brief zeer afkeurde.

Reeds hebben wij medegedeeld, dat drie der kamers, welke den Zweedschen rijksdag uitmaken, haar votum gegeven hadden aan het aangevraagde buitengewoon crediet van twee en een half millioen rixdalers, en dat men de adhaesie ook van de vierde (die der boeren) als vrij zeker beschouwde. Wij achten het niet onbelangrijk hier bij te voegen, dat van welken aard ook de beslissing zij, het crediet niettemin zal worden verleend, daar de toestemming der drie kamers daartoe voldoende is. Men houdt het er voor, dat de rijksdag zijne werkzaamheden tegen het einde dezer maand zal volbragt hebben.

Uit Parijs wordt in eene telegrafische depêche medegeeld, dat de heer Crosnier, oud-directeur van het Théatre Porte-Saint-Martin en van de opera-comique, thans lid van de wetgevende kamer, benoemd is tot directeur van de opera.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

Hoofdinhoud van de Regeringsantwoorden op de Verslagen der Tweede Kamer, betrekkelijk de Staatsbegrooting van 1855.

VIIIste HOOFDSTUK (*Marine*).

§ 1. Reeds in de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal op den 29 October 1852, werd de Vertegenwoordiging door het hoofd van het Departement van Marine er op gewezen, dat alleenlijk *meer* geld eene algeheele vernietiging van 's lands vloot kon verhoeden. Deze woorden waren overeenstemmende met hetgeen door de Commissie voor het zeewezen in Augustus van datzelfde jaar zoo duidelijk was verklaard.

Hoezeer destijds, en ook het volgende jaar, eene verhooging van het cijfer voor het VIIIste hoofdstuk werd toegestaan, zoo is echter de omstandigheid, dat de prijzen van alle materialen voor scheepsbouw benoodigd, steeds hooger stegen en bleven, oorzaak geweest dat de vermeerdering van den voorraad in de magazijnen, zich dit jaar tot eene waarde van *f* 274,036 moest bepalen, en dat de voorgenomen vermeerdering door aanbouw van nieuwe oorlogsbodems niet die hoogte kon bereiken, welke men zich door dat verhoogen van het totale cijfer, gevoegd bij een zuiniger en meer regelmatig beheer der marine-aangelegenheden, had voorgesteld.

Maakt het op de Vertegenwoordiging eenen pijnlijken indruk, thans uit de Memorie van Toelichting der aangeboden begrooting te moeten vernemen, dat evenwel 's lands vloot vervalt en haren ondergang te gemoet gaat, — de verpligting, die de Regering meende op haar te liggen, om den Staten-Generaal hare verkregen overtuiging te dezen opzigte mede te deelen, was voor haar niet minder pijnlijk, en zij deelt dit onaangename gevoel, bij het streven naar eenen gunstiger stand van zaken, ten volle.

Dat de oorzaak daarvan zou toe te schrijven wezen aan het niet reeds veel vroeger aannemen en onwrikbaar volgen van een bepaald stelsel voor de zeemagt, kan de Regering niet toegeven. Een stelsel, zonder de middelen om daaraan uitvoering te geven, kan geene marine scheppen. Men zal achteruitgang hebben met de werven vol schepen, naar dat stelsel aan te bouwen, wanneer de middelen ontbreken om dien aanbouw voort te zetten.

Verschillende oorzaken hebben tot den achteruitgang zamengewerkt:

1°. Beperktheid der sommen, reeds in vroegere jaren voor den aanbouw aangewezen, waardoor reeds sedert geruimen tijd de aanbouw, inzonderheid van grootere charters van schepen, niet heeft kunnen worden voortgezet in evenredigheid van den onmiskenbaren achteruitgang der aanwezige, om degene, die door ouderdom als anderzins afvielen, weder aan te vullen door nieuwe; terwijl in dat tijdsverloop, ten gevolge der behoefte voor de dienst, inzonderheid in de Oost-Indien, aanbouw van stoomschepen en kleinere zeilschepen op den voorgrond stond. De finantiele toestand des lands was de oorzaak dat geen meerdere gelden in dat tijdvak daartoe konden worden besteed, waardoor het eigenlijke werkvolk op de werven moest worden verminderd, hetgeen, daar het voor het beheer benoodigde personeel niet in gelijke mate konde worden ingekrompen, weder nadeelig werkte op de productie en op de uitkomst van het geheel. Dit bestond nog bij de optreding van den tegenwoordigen Minister.

2°. De omstandigheid, dat sedert 1 October 1851 tot op dezen dag, niet minder dan 15 schepen van verschillende charters, meest alle van buitenlandsche reizen terugkomende, als voor verdere dienst onbruikbaar, afgekeurd, of tot andere einden dan hunne aanvankelijke bestemming gebezigd moesten worden. Dat getal bestond uit 3 fregatten 2de klasse, 2 korvetten, 6 brikken, 1 schoenerbrik, 1 schoener en 2 stoomschepen.

3°. De ramp, in dit jaar overkomen, dat eene korvet in Oost-Indie verbrandde.

4°. De meerdere duurte dan vroeger van alle materialen van scheepsbouw, zoowel in het vorige als in het [illegible]pende jaar.

Ten aanzien van het aannemen van een zoo[illegible] gelijk vast stelsel voor de zeemagt, kan de mededeeling worden gedaan, dat men in de drie laatste jaren, door het verslag der commissie van 1852 voor het zeewezen, maar door veranderingen in het administratief beheer in te voeren, zich den weg gebaand heeft, om weldra, beter dan vroeger, de gegevens te kunnen verzamelen voor zoodanig stelsel als waarvan men in het Voorloopig Verslag den geest heeft te kennen gegeven. De Regering heeft dan ook het voornemen om in het volgend jaar zulk een stelsel aan de Vertegenwoordiging voor te leggen, en de begrooting van hoofdstuk VIII alsdan daarmede overeenkomstig in te rigten. Zoolang echter niet [illegible] doende kennis van zaken een stelsel, gelijk het Voorloopig Verslag bedoelt en waarvan ook der Regering het ontwerpen nu mogelijk voorkomt, te zamen gebragt en als [illegible] bij de aan te bieden begrooting gevoegd kan worden, [illegible] de Regering geene vrijheid om tot eene allezins [illegible] verhooging van hoofdstuk VIII de noodige voorstellen te doen.

§ 2. Uit het reeds gezegde vloeit voort, dat verhooging der jaarlijksche begrooting voor de Marine het eenige middel is om de vloot voor verval te behoeden.

Bij de zoo even opgegeven redenen, welke beletten [illegible] reeds eene afdoende verhooging der begrooting van hoofdstuk VIII voor te dragen, voegen zich nog andere van finantielen aard.

Door de Vertegenwoordiging namelijk werd in de laatste jaren herhaaldelijk uitgedrukt de wensch tot bezuiniging in het algemeen staatsbeheer, tot vermindering van belastingen en tot amortisatie van schuld.

Het tegenwoordig hoofd van het Departement van Marine achtte het pligtmatig ook zijnerzijds daaraan mede te werken en niet eerder tot eenige aanzienlijke verhooging der begrooting over te gaan, dan na aan de Vertegenwoordiging overbloemd te hebben verklaard, dat de sommen, in de drie laatste jaren voor de Marine toegestaan, ondanks dat al het mogelijke gedaan was om die zuinig en [illegible] doelmatig te besteden, ongenoegzaam waren om 's lands zeemagt voor verval te behoeden.

Die verklaring kon en mogt niet zóó worden [illegible] als thans geschied is, alvorens door een verbeterd beheer in alle takken van het bestuur der Marine [illegible] ondervinding te hebben geleerd en bewezen [illegible] worden, met de beschikbaar gestelde gelden kon ge[illegible].

Meerdere activiteit der zeemagt, meerdere gelegenheid om de vlag te vertoonen, waar die schier vergeten was, die meerdere behartiging van de belangen des handels, zijn aangewend bronader van het bestaan van Nederland, geworden, en nu is de tijd daar, om, op grond eener driejarige ondervinding, openlijk de verzekering te geven, dat mindere activiteit niet anders dan nadeelen zou opleveren, en dat het verouderen der schepen een grooteren aanbouw van nieuwe vordert dan met de bestaan hebbende begrootingen gedurende dien tijd kon geschieden.

HOOFDSTUK IX A (*Nationale schuld.*)

§ 1. Naar aanleiding van het bij deze paragraaph te kennen gegeven verlangen meent men te mogen herinneren, dat blijkens de aanspraak van den Minister van Financien, bij de aanbieding der begrootingswetten, van het batig

...do over de dienst 1851 nog beschikbaar is		f 83,311.13
en van dat over de dienst 1852		- 256,260.11½
terwijl, wat de dienst 1853 betreft, de tot dusver bekende ontvangsten bedragen	f 74,716,975.77½	
en de werkelijke uitgaven	- 69,166,817.22	
zoodat deze dienst een overschot zal opleveren van minstens		- 5,550,158.55½
Het beschikbaar saldo van het fonds, voortspruitende uit koopprijzen van Domeinen, bedraagt		- 1,000,000,00
	Te zamen	f 6,889,729.80

De Reg. is van oordeel dat het vermoedelijk batig slot van de dienst 1854 hier buiten aanmerking moet blijven, omdat, daargelaten nog dat een aanzienlijk bedrag der ontvangsten van deze dienst tot dusverre niet is ingekomen, het overschot daarvan zeker grootendeels zal benoodigd wezen, indien de Staten-Generaal hunne goedkeuring hechten aan het onlangs ingediend wetsvoorstel, om de schatkistbiljetten, thans in het depôt der muntbiljetten aanwezig, door 2½ en 3 pCt. Nationale Schuld te doen vervangen, en de renten der in dat depôt aanwezige kapitalen doorgaande tot schulddelging te doen aanwenden.

§ 6. Eerlang zal een nieuw wetsontwerp worden ingediend nopens de eindbestemming der aan den Staat vervallende baten van de voormalige wees- en momboirkamers. Bij de hieromtrent gemaakte aanmerking is, naar het schijnt, uit het oog verloren dat die voordragt bij Koninklijke boodschap van 22 Dec. 1853 aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal werd ingezonden, en dat daarmede aan de bepaling van art. 13 der wet van 5 Maart 1852 (*Staatsblad* No. 45) was voldaan. Het uit het Voorloopig Verslag der Commissie van Rapporteurs gebleken verschil van gevoelen omtrent het al dan niet tijdige eener wettelijke regeling der eind-bestemming van baten, waarvan het bedrag nog ten eenenmale buiten rekening lag, en vòòr welker verkrijging nog jaren zouden moeten verloopen, heeft er toe medegewerkt dat de beantwoording van het verslag om den wil van meer spoed vorderende werkzaamheden is verschoven geworden.

Op het wetsontwerp betreffende de 5jarige verjaring van de coupons der certificaten van Nationale Schuld hoopt de Reg. later terug te komen.

§ 7. Er zijn bij de Reg. overwegingen aanhangig, die overeenstemmen met het verlangen bij deze paragraaph uitgedrukt, om de wet van 28 Nivose, XIII jaar, door Nederlandsche wetsbepalingen te doen vervangen.

HOOFDSTUK IX B (*Finantiën*).

§ 1 Wat betreft het verleenen van den titel van hoofdadministrateur en van eene verhoogde jaarwedde aan eenen hoofdambtenaar, wiens verdiensten de Regering zich verheugt door de leden der Tweede Kamer te zien erkennen, ... gevolg geweest der buitengewone omstandigheden, waarin het departement zich in den loop van dit jaar (niet van 1853) gedurende eenige maanden bevond. Zonder dezen maatregel als van organieken aard te beschouwen, zal dezelve toch wel niet veranderd kunnen worden, zoolang de tegenwoordige titularis zijne diensten, die op hoogen prijs worden gesteld, aan den lande kan blijven bewijzen, terwijl de snel opvolgende veranderingen van hoofden van het Departement van Finantien, in verband met den verbazenden omvang en groote verscheidenheid van werkzaamheden, aan die betrekking verbonden, meer en meer het nut moeten doen zien, dat zich aldaar een hoofdambtenaar van veeljarige ondervinding bevindt, in staat om bij aftreding van eenen Minister het raderwerk gaande te houden en den nieuw aankomenden Minister de noodige aanwijzingen te geven.

§ 3. Hoezeer de Regering mede ten volle overtuigd is van de wenschelijkheid en noodzakelijkheid om van elke geschikte gelegenheid tot besparing en vereenvoudiging in het administratief beheer gebruik te maken, kan zij echter geenszins instemmen met het denkbeeld in deze paragraaph uiteengezet. De werkkring van de drie bedoelde administratien (grootboek, agentschap en rentebetaling,) is van zoo verschillenden aard, dat hare zamensmelting ondoelmatig, hare vereeniging altijd slechts schijnbaar zoude zijn.

§ 4, De hier bedoelde wettelijke herzienning (wetgeving omtrent de grootboeken) wordt voorbereid.

Wat betreft de voorgestelde verandering in de burgerlijke wetgeving betrekkelijk het verleenen van handligting aan minderjarigen die inschrijvingen op de grootboeken bezitten, meent de Regering te moeten opmerken, dat, hoezeer vroeger een wets-ontwerp ter voorziening tegen misbruiken werd toegezegd, de noodzakelijkheid daarvan door haar niet is erkend.

§ 9. De minister van Finantien deelt ten volle het gevoelen van zijne voorgangers, dat bij de tegenwoordige organisatie van het beheer der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen, de instelling van rijks-advokaten niet is te ontberen. Indien de werkkring van deze ambtenaren uitsluitend ware beperkt tot het aanbrengen en vervolgen der correctionele actien, tot toepassing van boeten en straffen, beloopen wegens overtredingen van 's Rijks directe belastingen, in- en uitgaande regten, zou welligt in twijfel kunnen worden getrokken, of niet met mindere onkosten deze taak aan het openbaar ministerie zoude worden opgedragen, doch nu hun werkkring eene grootere uitgebreidheid heeft verkregen, nu zij ook het departement van Finantien ten dienste staan in zaken van registratie en domeinen en andere vakken van bestuur, en tevens bij alle civiele procedures in zaken van 's Rijks middelen optreden, de acten en exploiten van de commiesen, als deurwaarders werkzaam zijn, onderzoeken en besturen, de directeurs dienen van raad in behandeling van zaken, waarbij regtskennis gevorderd wordt, zou het wel niet mogelijk wezen al deze werkzaamheden aan het openbaar ministerie op te dragen, te minder daar vele van deze kunnen beschouwd worden niet met die betrekking vereenigbaar te zijn.

Eene verdeeling van de opgenoemde werkzaamheden tusschen de officieren van de regtbanken en de advocaten zou, al bestonden daartegen geene andere zwarigheden, in geen geval tot eene vermindering van uitgaven kunnen leiden.

§ 18. De maatregelen, die ten aanzien der brievenpost worden genomen, gaan niet verder dan voor eene goede uitvoering der wet gevorderd wordt. Wat er tot dusverre gedaan werd, is slechts de voortgezette toepassing der regelen, die van den beginne af daaromtrent zijn gesteld, doch welke toepassing niet overal gelijktijdig heeft kunnen plaats vinden. Er worden geene nieuwe kosten gemaakt dan in geval van noodzakelijkheid, en zonder daarbij het belang der schatkist uit het oog te verliezen.

§ 20. De vervoerbare postkantoren of dus genoemde bureaux ambulants zijn volstrekt onontbeerlijk, wanneer men voor het brievenvervoer wil gebruik maken van onafgebroken doorloopende spoortreinen, dat is van de zoodanige, die niet gedurende 1 à 2 uren aan- of op eene plaats in de nabijheid der grenzen stilhouden. Zonder de aanwending van dit middel zoude men verpligt zijn de brieven telkens voor een volgenden trein over te houden, en deze alzoo geregeld eenige uren langer dan de reizigers onderweg te doen zijn. Het is eene uitvinding van later tijd, maar die onafscheidbaar is van eene sproorwegdienst op grootere schaal, en aan het overnemen waarvan men zich in geen land, waar zoodanige spoorwegen zijn, heeft kunnen onttrekken.

Xde HOOFDSTUK (*Oorlog*.)

§ 1. In de Memorie van Toelichting zijn de gronden opgegeven waarop de zamenstelling van deze begrooting rust. Indien niet, zoo als daar is gezegd geworden, bedenkingen van finantiëlen aard zulks verhinderd hadden, zou het bestuur van Oorlog niet geaarzeld hebben het eindcijfer der begrooting voor 1855 te brengen op het bedrag van f 12,000.000, door hetzelve ten deze jare bij eene andere Memorie van Beantwoording, als voor de wezenlijke behoeften van de dienst noodig, opgegeven.

Van het oogenblik echter, dat zich hiertegen bezwaren opdeden, welke het bestuur van Oorlog zeer betreurt, omdat dit juist het te zamen houden der militie gedurende twaalf maanden belet, moesten de berekeningen worden gewijzigd, omdat vele uitgaven, zoo als die wegens het uitbreiden der kaders, te voren slechts voor negen maanden uitgetrokken, nu voor twaalf maanden gebragt behoorden te worden.

§ 2. Bij de beschouwingen hierin vervat komt men eenigzins terug op die welke in § 1 gemaakt zijn. Daar ging het eindcijfer de middelen en de krachten van den Staat te boven; terwijl men hierbij erkent, dat, zoo als het leger nu is georganiseerd, het, over het algemeen genomen, niet buiten evenredigheid is met onze behoeften en finantilëe krachten. Maar het bezwaar ligt in het stelsel van verdediging.

Er wordt gewezen op het groot aantal vestingen, sterkten en werken. Dit alles is te kostbaar en ondoelmatig; voor de verdediging overbodig, zoo niet schadelijk; terwijl daarmede de militaire krachten versnipperd worden.

Ofschoon men deswege volgens het voorloopig verslag niet wil terugkomen op al hetgeen vroeger van weerszijden betreffende dit onderwerp is aangevoerd, zal men echter wel willen vergunnen op te merken, dat er met opzigt tot het stelsel van verdediging een grondslag van overleg tusschen de Regering en de Staten-Generaal bestaat, welke door den Minister van Oorlog onder andere op den 18den December 1850 aan de Tweede Kamer is medegedeeld, op een onderzoek van het Comité van defensie rust, en door den tegenwoordigen Minister niet alleen wordt aangekleefd, maar ook door hem tot grondslag is aangenomen.

De andere oorzaken, die men voor het hooge eindcijfer der begrooting meent te vinden, in het nog steeds aangehouden wordende groote getal bewaar- en werkplaatsen of depots van wapenen; de gedurige veranderingen van kleeding en wapenen, de garnizoensveranderingen, alsmede de kosten van de geneeskundige dienst, zijn daarin, onder verbetering, niet aanwezig. Men heeft de overtuiging, dat men ten aanzien van deze posten en de overige, in het algemeen, met spaarzaamheid en een goed overleg te werk gaat, waarvan de overschotten op vorige dienstjaren ten bewijze strekken.

§ 3. De quaestie, welke hierbij wordt aangevoerd, zou tot zeer wijdloopige beschouwingen aanleiding kunnen geven, doch men vermeent dit te moeten vermijden, en liever naar waarheid te moeten verklaren, dat er bij het bestuur van Oorlog, doordrongen als het is van de noodzakelijkheid en verantwoordelijkheid, welke op hetzelve rust, geene andere bedoeling kan zijn dan eene blijvende begrooting op een jaarlijksch bedrag van f 12,000,000. De tegenwoordige Minister heeft, zoolang de omstandigheden het toelieten, en toen men zich eenen toestand van algemeenen vrede, bijna onverstoorbaar voorstelde, het voetspoor van zijnen voorganger gevolgd; maar hoedanig is die staat van zaken veranderd; — veranderd zelfs sedert de wet van 13 April is uitgevaardigd? Toen kon men nog het denkbeeld van *buitengewone omstandigheden* aannemen, ofschoon, wat hem Minister betreft, onder de voorwaarde in deze paragraaph van het Voorloopig Verslag welwillend aangehaald.

Zou men hem, indien hij zich achter zoodanig schild mede voor 1855 verborg, niet met reden verdenken, dat hem de middelen onverschillig waren, indien hij zijn doel slechts bereikte? Hij voor zich meent dat het *gemeen overleg* tusschen de Regering en de Staten-Generaal, bij de Grondwet voorgeschreven, eene openhartige openlegging van gedachten vordert, en bij verklaart dus, zonder omwegen, dat hij de begrooting voor 1855 niet als voor *buitengewone omstandigheden* heeft kunnen karakteriseren, omdat zoodanige begrooting geheel anders zou behooren te zijn. Hij heeft dit opgegeven in de 2de zinsnede op blz. 2 der reeds ingeroepen Memorie van Beantwoording van 17 Maart jl., waaraan hij zich gedraagt.

Hij heeft in gemoede de behoeften van 1855 opgegeven, dus voor het jaar dat aanstaande is, waarvoor hij in zijne betrekking alleen kan optreden, waartoe hij in deze oogenblikken alleen geroepen wordt; maar naar zijne overtuiging moet men zich geene illusien maken, en het cijfer niet alleen als blijvend maar als een overgang tot de f 12,000,000 beschouwen, welk cijfer als normaal kan worden aangenomen.

1STE AFDEELING. Art. 1. De bedenkingen hierbij voorgedragen heeft men reeds bij onderscheiden gelegenheden toegelicht. Indien men elk onderdeel van het departement geliefde na te gaan, men zou erkennen, dat het personeel niet boven de behoefte is.

Art. 2*a*. Met genoegen is opgemerkt dat slechts enkele leden eene aanmerking gemaakt hebben op de uitgifte der kaart van het oorlogstooneel in het Oosten. Men dacht juist in den geest des tijds te handelen, door aan het publiek spoedig en goedkoop eene dergelijke kaart te verschaffen, waarbij men zich niet tot enkele uitgevers bepaalde, maar alle boekhandelaren en belanghebbenden in de gelegenheid stelde, die, tegen een rabat van 25 per cent, te debiteren. Deze maatregel is van de zijde der industrie algemeen toegejuicht, zoodat men daaromtrent die enkele leden, welke de aanmerking hebben gemaakt, gerust kan stellen. Voor het Departement van Oorlog is zij intusschen niet aanmoedigend, vooral niet daar het departement zelf geene kleine kosten, op de vervaardiging of de uitgifte vallende, in rekening mag brengen, en het geheele provenu als toevallige bate in 's Rijks schatkist wordt gestort. Een departement van algemeen bestuur heeft soms hulpmiddelen, welke in het algemeen belang, als daarop aanspraak hebbende, zouden kunnen worden aangewend en welke men gaarne aanwenden zou, wanneer men niet op deze wijze, met een zeker gevoel van leedwezen, heeft ontwaard, dat men zich in dit middel om de openbaarheid te dienen en te bevorderen schijnt vergist te hebben.

XIde AFDEELING. Ofschoon het aantal versterkte plaatsen groot moge wezen, er zijn evenwel geen 39 vestingen. Onder de 39 plaatsen, voor welke onderhoudkosten in de begrooting zijn gesteld, zijn er vele welke geene vestingen zijn, maar alwaar militaire gebouwen voor de dienst der artillerie enz. moeten worden onderhouden, zoo als: Amsterdam, Delft, 's Hage, Dordrecht, Heusden, Woerden, Wierikkerschans enz. Andere zijn forten en linien tot verdediging of forten in die linien gelegen, zoo als Bath, eenige werken in de linie van Amsterdam, de werken te Asperen, te Everdingen en het Spoel, te Honswijck, te Ustermeer, te Hinderdam en te Utrecht. Voorts veldwerwerken, zoo als: Deventer, Zutphen, Doesburg, Coevorden, Langakkerschans, waarvoor zeer weinig zou behoeven te worden besteed, wanneer men niet verpligt was bruggen, sluizen enz. te onderhouden, welke toch onderhouden zouden moeten worden, al waren al de werken van die plaatsen geslecht.

XIIde AFDEELING. Voor het tegenwoordige bestaat het voornemen niet om de troepen een volgend jaar te doen kamperen.

XVde AFD. (Onvoorziene uitgaven) De reden van deze verhooging blijkt reeds uit de gegeven toelichtingen op de XVde afdeeling. Daarenboven dacht men hieromtrent geheel en al in den geest van vroegere aanmerkingen te handelen, als wanneer op een aanzienlijk bedrag voor onvoorziene uitgaven werd aangedrongen, ten einde daaruit die posten te gemoet te komen, welke op de artikelen te laag mogten gesteld zijn. Ook heeft de behandeling der wet tot wijziging van hoofdstuk X der Staatsbegrooting voor 1853 doen zien, dat voorstellen tot wijziging eener begrooting aanleiding tot bedenkingen van onderscheiden aard hebben gegeven, doch het spreekt van zelf dat indien men zich van dit middel niet kan bedienen, men er toch een ander hebben moet, om in voorkomende omstandigheden op eene regelmatige wijze in de dienst te kunnen voorzien.

's Gravenhage, 13 November.

Z. M. heeft aan mr. L. N. graaf van Randwijck, grootmeester van Hoogstdeszelfs Huis, dienstdoende bij H. M. de Koningin, vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingsteekenen van ridder grootkruis der Frederiks-orde, hem door Z. M. den Koning van Wurtemberg geschonken.

- Z. M. heeft tot burgem. der gem. Hemmen benoemd W. J. E. baron van Lynden van Hemmen; en tot regter-plaatsvervanger in de arrondissements-regtbank te Middelburg, mr. N. J. C. Snouck Hurgronje, advoc. te Middelburg.

Z. M. heeft de navolgende officieren, op pensioen gesteld: J. G. Weimar, kapit. en plaatselijk adjud. der 1ste kl. te Amsterdam f 900; K. H. Bouwkamp, 1ste luit. en plaatselijk adjudant van de 2de kl. te Arnhem f 681; J. F. W. Bourcourd, 1ste luit. bij het regem. jagers te paard f 443.

Z. M. heeft benoemd bij den plaatselijken staf: tot kapt. en plaatselijk adjud. van de 1ste kl. te Amsterdam, den ritm. C. E. Fraser, thans op non-activiteit; tot 2den luit., plaatselijk adjud. van de 2de kl. te Rotterdam, den sergeant W. Compter, van het 8de regem. infant.; bij het 1ste regem. dragonders tot 1sten luit. den 2den luit. S. J. von Huguenin, van het corps.

Bij beschikking van 7 dezer is aan de heeren Willen Pleijsier Tz. en Arij van der Vlis, kooplieden te Vlaardingen, tot wederopzegging vergunning verleend voor eene stoombootdienst van Vlaardingen op 's Hertogenbosch en de tusschen gelegen plaatsen, heen en terug, tot vervoer van reizigers en goederen.

Naar wij vernemen zal de Tweede Kamer aanstaanden Donderdag, in openbare zitting, beraadslagen over de *prise en considération* van het voorstel der heeren van Hoëvell c. s., omtrent de afschaffing van den accijns op de brandstoffen.

Op velerlei aanzoek blijft de heer Reichardt nog deze week zijne voorstellingen met het Cyclorama voortzetten. Naar men ons meldt zou dien heer het bezoek van H. M. de Koningin, bij hare terugkomst alhier, zijn toegezegd.

Door een aantal ingezetenen der stad Sneek, is het volgende adres gezonden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Mijne Heeren!

Meermalen heeft in de laatste jaren het meerendeel der kiesgeregtigden ter dezer stede, de vrijheid genomen zich tot u te wenden, met het eerbiedig verzoek, dat het u mogt behagen om, of bij de Regering op eene spoedige afschaffing der belasting op de eerste levensbehoeften aan te dringen, of wel betrekkelijk eene wet tot zoodanige afschaffing zelve het initiatief te nemen.

Adressanten wezen alstoen, in hun verzoek, op het drukkende en nijverheid-belemmerende der genoemde belasting, maar ook vooral op de onregtvaardigheid in de belastingheffing gelegen, en ofschoon adressanten het regt meenden te hebben zich te vleijen, dat de door hun zoo wel als door vele anderen aangevoerde motieven, welker gegrondheid nimmer ontkend is kunnen worden, zwaar genoeg zouden hebben gewogen, om de regering te doen besluiten, maatregelen voor te stellen tot eene geheele hervorming van het bestaande belastingstelsel, zoo hebben zij zich tot nog toe in die regtmatige verwachting, helaas! teleurgesteld gevonden.

En thans, Mijne Heeren! nu de prijzen der levensmiddelen, behalve ter oorzake der belasting en belemmerende invoerregten, reeds zoo hoog stijgen, dat eene groote schare onzer nog steeds geduldig lijdende medeburgers, van het eenvoudigste en noodzakelijkste voedsel, op verre na geen deel bekomen kan, toereikende om hunne krachten te schragen, voor den hun aangewezen handenarbeid, thans nu ieder, die eenig menschelijk gevoel bezit, met weemoed het lot dier ongelukkigen aanschouwt, nu de nood zoo hoog geklommen is, dat werkelijk hongersnood hun deel schijnt te zullen worden, daar in het aanstaande saizoen, die nood hooger nog dreigt te klimmen; thans, Mijne Heeren! nu bij de regering nog geen voornemen schijnt te bestaan om zoodanige maatregelen voor te stellen, die geene voorgewende maar werkelijke verligting in het lot der behoeftigen zullen aanbrengen, thans veroorloven de ondergeteeken het zich nog eens met een beroep op de regtvaardigheid en menschelijkheid tot u te komen, en eerbiedig maar dringend te verzoeken, dat het u, Mijne Heeren! moge behagen het initiatief te nemen, omtrent eene wet tot afschaffing der accijnsen op de eerste levensbehoeften en die tot vrije invoer van vleesch en spek.

De ondergeteekenden mogen zich niet vleijen dat, hoe de regtvaardigheid zulks ook moge eischen, eene algeheele verandering van belastingstelsel eensklaps zal worden tot stand gebragt, zij zullen ook niet wijzen op dien last, welke in de *eerste* plaats behoort te worden opgeheven, genoeg moge het zijn, dat zij wijzen op iedere last, onvermeld, welke bij het bestaande stelsel, den arbeidenden stand het voedsel uit den mond houdt, de nijverheid belemmert, en de laatste belet den eerste eene bete broods te doen toekomen.

Daarom, Mijne Heeren! hebben de ondergeteekenden, en ongetwijfeld het grootste deel van het Nederlandsche volk, met belangstelling en genoegen kennis genomen van het door de heeren van Hoëvell en andere leden van de Tweede Kamer ingediend voorstel strekkende om de afschaffing van den turfaccijns te bevorderen, en overtuigd, als de ondergeteekenden zijn van het veelzijdige nut van zoodanige afschaffing, verzoeken zij u eerbiedig, dat voorstel wel te willen aannemen. Maar bekend, èn door hunnen stand, ên door hunne dagelijksche aanraking met den mingegoeden en behoeftigen stand, nemen de ondergeteekenden evenwel de vrijheid, geheel uwe aandacht ook in te roepen op de verderfelijke strekking ook der andere accijnsen, zoo als die op het gemaal en geslagt, en het belemmerende regt op den invoer van vleesch en spek.

Gij toch, Mijne Heeren! kunt niet bedoelen nog langer wetten te bestendigen, die de strekking hebben een deel van het volk, zoo eerbiedwaardig door zijn lijdend geduld, lasten te doen dragen, die het van alle levensgenot berooven niet alleen, maar eindelijk der wanhoop ten prooi zullen voeren.

In het belang van handel en nijverheid en algemeene welvaart, en in naam der regtvaardigheid en menschelijkheid, verzoeken de ondergeteekenden u, Mijne Heeren! aan hun eerbiedig maar dringend verzoek gehoor te verleenen door de afschaffing te bevorderen van belastingen drukkende op de eerste levensbehoeften, zoowel van die op het geslagt en gemaal als op die der brandstoffen.

Sneek, den 9 November 1854.

---

* De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal hebben heden onderzocht het ontwerp van wet nopens de ministeriële verantwoordelijkheid.

---

* De Collecte en Winter-inschrijvingen, ten behoeve van de armen der Nederd. Hervormde Gemeente, heeft de aanzienlijke som van *f* 14,366 opgebragt, waaronder echter nog niet begrepen zijn de giften van de leden der koninklijke familie en van zoovele aanzienlijken, die zich thans nog niet in de residentie bevinden.

---

* Men verneemt, dat een weldadig inwoner dezer stad, die met belangstelling den maatregel had gezien, waardoor in het pakhuis op de Hooikade, aan minvermogenden aardappelen tot verminderden prijs worden verschaft, een bewijs zijner goedkeuring daarover willende geven, aan den persoon, die zich met de uitvoering daarvan belast, verzocht heeft, aan de Weeshuizen der Evang.-Lutherschen, Nederd.-Hervormden en R. Katholijken ieder twintig en aan die der Waalsche en Nederd.-Israëlieten ieder tien halve mudden aardappelen te doen geworden.

---

* Ten gevolve der daling van den prijs der rogge, is het *maximum* van den prijs van het roggebrood met *eene halve* cent verminderd, en alzoo bepaald op 16 cents het Ned. pond. Doch vermits de teruggave plaats vindt uit de spaarkas, ter voorziening in buitengewone duurte van het brood tot het bedrag van eene cent, blijft de prijs voor de ingezetenen op 15 cents het Ned. pond.

---

* Het schilderkundig genootschap Pulchri Studio heeft op Vrijdag ll. de reeks zijner kunstbeschouwingen op eene waardige wijze geopend, met de uiterst belangrijke collectie van den heer A. C. Dalen te Rotterdam, ter bezigtiging zijner talrijk opgekomen leden te stellen.

Onder de vele belangrijke teekeningen van levende en oude meesters, die door hare schoonhe d de aandacht der leden boeiden en luide spraken voor de kunstkennis en smaak van den geachten verzamelaar, hebben vooral uitgemunt die van Knebel te Rome, Schelfhout, Schotel, Liersen, E. de Black, van Strij, D. Bles en anderen. Die avond heeft dan ook aan allen, wier kunstliefde sterk genoeg was, om zich niet door het ruwe weder te laten terughouden, een waar kunstgenot verschaft en ten volle bewezen, hoezeer commissarissen zich steeds beijveren, om die kunstbeschouwingen door verscheidenheid en belangrijkheid te doen uitmunten.

De heer Cenie, consul-generaal van Holland te Antwerpen, is in den ouderdom van 78 jaren overleden.

Aan den heer C. F. van Assendelft de Coningh, kapitein van een Nederlandsch vaartuig, is door den Koning van Denemarken eene fraaije gouden medaille versierd met het lint van de Danebrogorde, geschonken als bewijs van erkentelijkheid en voor betoonden moed bij het redden der equipage van de Deensche brik *Thorwaldsen.*

)(**Twello**, 11 November. Gisteren morgen werd door het diaconie-bestuur der Christelijk Afgescheidene gemeente alhier aangegeven, een zwart bont kalf ter waarde van *f* 10. De aangifte werd des middags door de commiezen van 't kantoor gehaald, om die te verifieren. Bij de komst op de plaats, waar 't kalf stond, beweerden die heeren, dat het *f* 10 te laag was aangegeven, verhoogden de aangifte met die som en vorderden voor zich *f* 6. Te vergeefs betuigde men, dat de rijksschatter het nooit hooger dan *f* 12 à 15 geschat had en men op dergelijke aangifte in de beide laatste jaren geene aanmerking had gemaakt.

De aangifte met *f* 10 te verhoogen, willen wij toegeven maar *f* 6 voor zich te vorderen van gecollecteerde gelden is wat erg. Dit feit, ons door een ooggetuige verhaald, vermelden wij des te eer, omdat zoo de doorgaande handelwijze der commiezen in de gemeente Voorst is, en men kan nagaan, wat de ingezetenen van lieden te verwachten hebben, die aldus met een diaconie-bestuur handelen.

Eerste Huwelijks-afkondiging.

Zondag den 12 Nov. 1854.

Hermanus Thomas Lureman, 24 j., met Catharina Cornelia Sprengel, 23 j. — Nicolaas van Diest, 34 j., met Joanna Maria Hubert, 43 j., wed. van Pieter Wetemans. — Cornelis Viejou, 27 j., met Antonnetta Kok, 28 j. — Wilhelmus Heijtveldt, 32 j., wedr. van Cornelia Kuitems, met Maria Johanna Okhuijzen, 29 j. — Gerrit Grootveld, 43 j., wedr. van Cornelia Plugge, met Trijntje van Duivenbode, 30 j., wed. van Minnekus Knoester. — Georg Wilhelm Heinrich van Dormolen, 26 j., met Hendrietta Heering; 23 j. — Willem Gerth, 27 j., met Anna Poulina van der Werff van Zuidland, 32 j. Josephus Gijsbertus Sprenkeling, 37 j., gescheiden echtgenoot van Maria Teeuwen, met Maria Josepha Cordier, 50 j., wed. van Johannes Bernardus Rossell.

Per Telegraaf.

Parijs, 13 Nov. In den *Moniteur* komt heden het volgende berigt uit de Krim voor:

« Het Russische leger in de Krim, vermeerderd door de van den Donau gekomen versterkingen en door de vereenigde reserves der zuidelijke provincien, viel, onder bevel van de groot-hertogen Michael en Nikolaas, op gisteren, de regterflank aan van de Engelsche belegeringslinie voor Sebastopol. Het Engelsche leger, ondersteund door een gedeelte der divisie Bosquet, stond het gevecht met eene opmerkenswaardige degelijkheid door. De veel sterkere vijand, werd met enorm verlies teruggeslagen. Men schat zijne dooden en gekwetsten op 9000 man. Deze hardnekkige strijd duurde den geheelen dag van den 5den door.— Deze aanval op de Engelsche regterlinie ging wederom gepaard met een daarmede gecombineerden uitval, uit de vesting. De uitval had met hevigheid plaats op de linkerflank van de Fransche belegeringslinie. De divisie Forez bood evenwel een hardnekkigen wederstand en wierp den vijand ten slotte met een verlies van 1000 man in de vesting terug. Het is een voor de geallieerden schitterenden dag, die wel is waar door hen niet zonder verlies bekocht is, doch die onze wapens eer aandoet. — Het beleg wordt regelmatig voortgezet. »

St. Petersburg, 10 Nov. Prins Menchikoff meldt den keizer, dat op 5 Nov. door de Russen twee sterke aanvallen zijn gedaan tegen den regter vleugel des vijands en de linker flank der belegeringswerken. De aanval op den regtervleugel had tot gevolg het nemen van eene vijandelijke batterij waarvan de kanonnen vernageld werden. Aan beide zijden waren de verliezen belangrijk. De uitval tegen de linkerflank had tot gevolg het vernagelen van 15 stukken geschut. Onmiddellijk daarop zette eene Fransche divisie de op de vesting terugtrekkende Russen achterna en beproefde storm te loopen, maar zij werd met groot verlies teruggeslagen.

Advertentien.

Laatste Week!

IN DE

GROOTE ZAAL

van den heer DE VISSCHER, Kazernestraat.

Ter voldoening aan het verlangen van een aanzienlijk en geëerd Publiek, heb ik mijn vertrek nog eenige dagen uitgesteld, opdat een ieder de gelegenheid moge hebben, het eerst sedert twee dagen, doo met gunstigen bijval, gegeven

NEGER-CONCERT

te hooren, welke hunne aantrekkingskracht ook hi bewezen hebben. In LONDEN zijn die Concerten jaren dagelijks met belangstelling gehoord.

Dingsdag 14, Woensdag 15, Donderdag 1 Vrijdag 17 en Zaturdag 18 November.

GROOTE VOORSTELLINGE

MET **REICHART'S** BEROEMD

Cyclorama

VAN TYROL, ZWITSERLAND EN ITALIE.

MET MEDEWERKING

VAN HET

ZANGER-GEZELSCHAP.

In deze week zal in de EERSTE AFDEELI weder de met allen bijval opgenomene nabootsing Instrumenten uitgevoerd worden.

Aanvang $7\frac{1}{2}$ uur. — Einde 10 uur.

ENTRÉE: 1ste rang 99 Cts. 2de rang 50 Ct

☞ *Aan het Lokaal kunnen van* 10 *tot* 2 *ure Pla sen besproken worden.*

REICHARDT.

(653)

Prijs-Courant der Effecten.

AMSTERDAM, 13 November 1854.

Nederland.	Pct.		**Rusland.**		
Ned.W.Schuld.	$2\frac{1}{2}$	$59\frac{1}{8}$ $\frac{5}{16}$ $\frac{1}{4}$		Pct.	
Dito Certificat. .	3	$70\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{9}{16}$	*Hope* 1798/1816	5	$99\frac{7}{8}$
Dito Dito . .	4	$89\frac{3}{16}$ $\frac{3}{8}$ $\frac{5}{16}$	Dito 1828/1829	5	$98\frac{3}{4}$
O. I. Leening. .	4		Cert. 1831/1838	5	
Amort. Syndic.	$3\frac{1}{2}$		Dito Dito	$4\frac{1}{2}$	
Hand.-Maats. .	$4\frac{1}{2}$		Dito *Hope* . . .	4	75
Belgie.			Dito *Stieglitz* .	5	
Certificaten. . .	$2\frac{1}{2}$		Dito dito 5e Ser.	4	
D° *Rothschild* .	$2\frac{1}{2}$		Inschr. Assig. .	6	
Frankrijk.			Certific. dito. .	6	
Obligatiën . . .	3				
Spanje.			**Polen.**		
Nieuwe	1	$17\frac{7}{8}$ $\frac{15}{16}$	Obligatiën . . .	4	$65\frac{1}{8}$
Dito Buitenl. .	3	$37\frac{1}{4}$			
D° Binnenl. 6/m.	3	$32\frac{5}{16}$ $\frac{7}{16}$ $\frac{3}{8}$	**Oostenrijk.**		
Bew. Sp. Com.		$5\frac{1}{2}$ $\frac{5}{8}$ $\frac{9}{16}$	Metalliek . . .	5	$64\frac{1}{8}$ [illegible]
Amort. Schuld.			Dito bet. Amst.	5	
Portugal.			Dito lett. B. . .	5	
Londen nieuwe.	3	$36\frac{5}{16}$ $\frac{3}{8}$	Dito 1847 . . .	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$ $\frac{3}{4}$
Dito uitgest . .	4		Dito 1851/1852	$2\frac{1}{2}$	$32\frac{5}{8}$ [illegible]

Braz. bij Roths. p. s. 500. 5 pct. $97\frac{3}{4}$; Mexic, te Lond. Uitg. 3 pct. $20\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; dito Onb. $20\frac{5}{8}$, $\frac{11}{16}$; Gren., te Lond. $5\frac{9}{16}$; Peru $4\frac{1}{2}$ $66\frac{1}{2}$.

Bij tamelijk veel affaire in Integr. en 4pct. waren Holl. fondsen hooger te plaatsen. Van buitenl. Effecten was de omzet in Oostenrijksche zeer geanimeerd doch blijven bijna als gisteren. 3pct. Spaansche waren ten gevolge van verkooporders in binnenl. iets lager, overigens was de markt bij eenige affaire in Russen prijsbehoudend.

FRANKFORT, Vrijdag 10 November. Metalliek 5 pct. $66\frac{3}{4}$, Spanje binnenl. 3 pct. $31\frac{3}{4}$; dito 1 pct. $17\frac{7}{8}$.

Gedrukt bij C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.